

1. Identificación da programación

Centro educativo

Código	Centro	Concello	Ano académico
36015159	Chan do Monte	Marín	2023/2024

Ciclo formativo

Código da familia profesional	Familia profesional	Código do ciclo formativo	Ciclo formativo	Grao	Réxime
COM	Comercio e márketing	CSCOM04	Márketing e publicidade	Ciclos formativos de grao superior	Réxime xeral-ordinario

Módulo profesional e unidades formativas de menor duración (*)

Código MP/UF	Nome	Curso	Sesións semanais	Horas anuais	Sesións anuais
MP0623	Xestión económica e financeira da empresa	2023/2024	7	187	223
MP0623_14	Iniciativa emprendedora e formas xurídicas da empresa	2023/2024	7	30	36
MP0623_34	Facturación	2023/2024	7	34	40
MP0623_24	Financiamento	2023/2024	7	56	67
MP0623_44	Contabilidade e solvencia económica	2023/2024	7	67	80

(*) No caso de que o módulo profesional estea organizado en unidades formativas de menor duración

Profesorado responsable

Profesorado asignado ao módulo	ANTONIO JOSÉ OROSA PETEIRA, RUTH MARÍA RIVEIRA FERNÁNDEZ (Subst.)
Outro profesorado	

Estado: Pendente de supervisión inspector

2. Concreción do currículo en relación coa súa adecuación ás características do ámbito produtivo

O entorno productivo de Marín, está relacionado co mar e condicionado pola súa situación como entrada da comarca do Morrazo (Bueu, Moaña, Cangas) e a súa proximidade á capital da provincia: Pontevedra.

As empresas radicadas no concello realizan actividades extractivas, conxeado de peixes e mariscos, venda e transformación do produto, loxística... e outras; Ademais hai empresas complementarias das citadas anteriormente, e outras do sector servizos: supermercados, tendas, talleres, etc

O currículo está integrado no sector productivo citado, pois contempla as actividades e procesos máis comúns no ámbito funcional da empresa.

Neste senso, esta programación adecúase a estas necesidades do entorno productivo e permite formar profesionais cos coñecementos adecuados

3. Relación de unidades didácticas que a integran, que contribuirán ao desenvolvemento do módulo profesional, xunto coa secuencia e o tempo asignado para o desenvolvemento de cada unha

U.D.	Título	Descrición	Duración (sesións)	Peso (%)
1	Iniciativa emprendedora e creación de empresas	Elaborar o plan de empresa.Idea negocio.Analise DAFO.Contorno, cultura e funcións empresariais.	12	5
2	Formas jurídicas: individuais, mercantiles, laborais, cooperativas civil	Avaliación ,constitución e posta en marcha,axudas, tramietes administrativos,xurídicos,fiscais e laborais	24	10
3	Orzamentos de vendas e facturación.	Elaborar orzamentos.Modelos facturas, obrigacións facturación e operacións intra-extracomunitarias	14	10
4	Medios e documentos de cobro/pago	Analise dos diferentes medios.Interpretación e características mais destacadas	26	10
5	Estructura económica-financieira da empresa	Identificar concepto de inversión- financiación.Apalancamiento y Fondo Manniobra	10	8
6	Fontes de financiación:propias e alleas, curto e L/P	Estudar formas financiación, efectos e consecuencias financiamento	48	14
7	Equilibrio financeiro. PMM e FM	Estudar apalancamiento financeiro e o fondo de maniobra e PMM	9	8
8	Xestión do proceso contable	Obligacions contables. Elaboración contas anuais,Principios contables.Libros contables.Valoracions contables. Amortizacións.Calculo resultado e peche exercicio	50	20
9	Fiscalidade na Empresa	Impostos indirectos (ive) e Impostos directos (Sociedades e IRPF)	18	5
10	Analise economico-financiero	Calculo do PMM, Punto morto.,Avaliación de rentabilidades e Indicadores financeiros	12	10

4. Por cada unidade didáctica

4.1.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
1	Iniciativa emprendedora e creación de empresas	12

4.1.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA1 - Compila información sobre iniciativas emprendedoras e oportunidades de creación de empresas, para o que valora o impacto sobre o ámbito de actuación, incorporando valores éticos.	SI
RA2 - Establece a forma xurídica da empresa axustándose á normativa e ao seu contexto.	NO

4.1.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA1.1 Avaliáronse os conceptos de cultura emprendedora e de innovación, e a súa importancia como fonte de creación de emprego e benestar social.
CA1.2 Valorouse a importancia da iniciativa individual, a creatividade, a formación, a responsabilidade e a colaboración para ter éxito na actividade emprendedora.
CA1.3 Descríbense individualmente as funcións básicas da empresa e analizáronse todas en conxunto como un sistema integral.
CA1.4 Identifícanse os principais compoñentes do contexto xeral (económico, social, demográfico e cultural) que rodea a empresa.
CA1.5 Avaliáronse os conceptos de cultura empresarial e imaxe corporativa, e a súa relación cos obxectivos empresariais.
CA1.6 Recoñeceuse o fenómeno da responsabilidade social da empresa e a súa importancia como elemento de estratexia empresarial.
CA1.7 Identifícanse prácticas que incorporan valores éticos sociais, e de economía sustentable.
CA1.8 Levouse a cabo un estudo de viabilidade económica e financeira dunha pequena ou mediana empresa.
CA2.9 Analizáronse as funcións de sindicatos, comités de empresa, representantes de persoal, inspección de traballo e outras institucións sociais que interveñen no sector correspondente.
CA2.10 Analizáronse as situacións de insolvencia, quebra e suspensión de pagamentos, e o procedemento de concurso de acredores en casos de insolvencia, así como a responsabilidade do empresario.

4.1.e) Contidos

Contidos
Cultura emprendedora no ámbito da empresa: UE, España e Galicia.
Plan de empresa: idea de negocio.
Factores claves das persoas emprendedoras: iniciativa, creatividade e formación.
Funcións básicas da empresa e a súa responsabilidade social.
A empresa como sistema e as súas relacións coa sociedade.
Análise do contexto xeral e específico dunha pequena ou mediana empresa.
Relacións da pequena ou mediana empresa co seu contexto e co conxunto da sociedade.
Definición de empresa.

4.2.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
2	Formas jurídicas: individuais, mercantiles, laborais, cooperativas, civil	24

4.2.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA2 - Establece a forma xurídica da empresa axustándose á normativa e ao seu contexto.	SI

4.2.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA2.1 Analízase o concepto de persoa empresaria e os requisitos esixidos para actuar como tal.
CA2.2 Avaliáronse as formas xurídicas das empresas.
CA2.3 Obtívose información sobre as posibles axudas e subvencións oficiais para a creación dunha empresa.
CA2.4 Selecionouse, a partir dun estudo comparativo, a forma xurídica máis axeitada, valorando os custos, a responsabilidade e as obrigas xurídicas.
CA2.5 Determináronse os trámites xurídicos e administrativos que cumpra realizar para a constitución da empresa, a partir da información obtida nas administracións e nos organismos competentes.
CA2.6 Calculáronse e/ou analizáronse os gastos de constitución e posta en marcha da empresa derivados de cada forma xurídica, consultando a lexislación.
CA2.7 Determináronse os trámites administrativos, as autorizacións, as licenzas e a capacitación profesional, de ser o caso, que se requiren para a posta en marcha dunha empresa.
CA2.8 Identifícanse as obrigas laborais e fiscais derivadas do exercicio da actividade económica da empresa.
CA2.9 Analizáronse as funcións de sindicatos, comités de empresa, representantes de persoal, inspección de traballo e outras institucións sociais que interveñen no sector correspondente.
CA2.10 Analizáronse as situacións de insolvencia, quebra e suspensión de pagamentos, e o procedemento de concurso de acredores en casos de insolvencia, así como a responsabilidade do empresario.

4.2.e) Contidos

Contidos
Plan de empresa: idea de negocio.
Definición de empresa.
Subvencións oficiais e axudas para a constitución e posta en marcha dunha empresa.
Obrigas fiscais e laborais da empresa.
Empresa individual: responsabilidade xurídica e obrigas formais.
Sociedades civís e comunidades de bens.
Sociedade mercantil: tipos de sociedades.
Sociedade anónima, sociedade limitada, etc.
Sociedades laborais: anónima e limitada.
Cooperativas de traballo asociado e cooperativas de transporte.

Contidos
Organismos e institucións con competencias no ámbito do transporte.
Constitución e posta en marcha da empresa: requisitos, obrigas formais e trámites que se deben realizar.

4.3.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
3	Orzamentos de vendas e facturación.	14

4.3.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA1 - Elabora facturas, recibos e documentos de cobramento e pagamento dos produtos e dos servizos prestados, aplicando as normas mercantís e fiscais de facturación.	NO

4.3.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA1.1 Interpretáronse as normas mercantís e fiscais, e os usos do comercio que regulan a facturación de produtos e/ou servizos, incluíndo a facturación electrónica.
CA1.2 Identificáronse os impostos que gravan os servizos que presta a empresa, como o de transporte e os tipos de gravame aplicables en cada caso.
CA1.3 Interpretáronse os aspectos do imposto sobre o valor engadido (IVE) e as obrigas establecidas para a facturación de produtos e/ou servizos nacionais e internacionais.
CA1.4 Realizouse a facturación da venda de produtos e/ou a prestación de servizos, utilizando as aplicacións informáticas adecuadas.
CA1.5 Analizáronse as características, os custos de xestión de cobramento e negociación, e os riscos de cada medio de pagamento ou cobramento.

4.3.e) Contidos

Contidos
Elaboración de orzamentos.
Facturación de servizos e devindicación de facturas: características e requisitos legais, modelos e tipos de facturas, formalización e expedición de facturas.
Conservación e rexistro de facturas de acordo coa normativa mercantil e fiscal.
Fiscalidade das operacións da empresa. Imposto sobre o valor engadido (IVE) e outros tributos.
Operacións intracomunitarias: características e facturación dos produtos e/ou servizos.
Creación, mantemento e valoración das bases de datos de clientela.
Manexo dunha aplicación informática de facturación.

4.4.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
4	Medios e documentos de cobro/pago	26

4.4.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA1 - Elabora facturas, recibos e documentos de cobramento e pagamento dos produtos e dos servizos prestados, aplicando as normas mercantís e fiscais de facturación.	NO

4.4.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA1.6 Xestionáronse os impagamentos da clientela cumprindo os requisitos e os prazos recollidos na normativa.
CA1.7 Supervisáronse as condicións de pagamento e cobramento das operacións en divisas.

4.4.e) Contidos

Contidos
Medios e documentos de pagamento e cobramento (cheque, transferencia bancaria, recibo normalizado, letra de cambio, tarxeta de crédito, obriga de pagamento, etc.): análise dos medios e dos seus riscos. Creación, mantemento e valoración das bases de datos de clientela.

4.5.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
5	Estructura económica-financieira da empresa	10

4.5.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA1 - Organiza os trámites para a obtención dos recursos necesarios para o financiamento dos investimentos e as subministracións, con avaliación das alternativas financeiras posibles.	NO
RA2 - Determina as formalidades para a compravenda e/ou o alugamento dos activos da empresa (vehículos e outros elementos), para o que analiza as necesidades de investimentos e subministracións, e os recursos financeiros necesarios.	NO

4.5.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA1.1 Identifícanse os organismos que informan sobre a obtención de axudas e subvencións públicas para a adquisición e a renovación de activos.
CA1.2 Obtívose información sobre os instrumentos financeiros e de crédito máis habituais para o financiamento dos investimentos e demais operacións da empresa.
CA1.3 Analizouse información sobre o procedemento, os requisitos, as garantías e a documentación que se esixen para obter un crédito ou un préstamo nunha entidade financeira.
CA1.4 Calculáronse os custos e analizáronse os requisitos e as garantías esixidas nas operacións de <i>¿leasing¿</i> e <i>¿renting¿</i> , para a compra de elementos do inmovilizado, como vehículos e similares.
CA1.5 Diferenciáronse os conceptos de xuro nominal, xuro efectivo e taxa anual equivalente (TAE), tanto en investimentos como en instrumentos financeiros (préstamos e créditos).
CA1.7 Selecionouse a alternativa financeira máis vantaxosa para a adquisición de diversos activos, como vehículos e maquinaria, en función de custos, riscos e garantías.
CA1.8 Analizouse o procedemento e as condicións para solicitar os avais, as fianzas e as garantías bancarias que se requiren para realizar determinadas operacións de transporte especial.
CA1.9 Utilizáronse follas de cálculo para analizar, mediante as funcións oportunas, as operacións financeiras.
CA2.1 Determináronse as necesidades de activos da empresa (vehículos, instalacións, maquinaria, etc.) e as subministracións necesarias, en función dos custos e os riscos existentes, e as garantías ofrecidas.
CA2.2 Analizáronse as diferenzas fundamentais entre a compravenda ou o alugamento dos elementos de inmovilizado necesarios para o exercicio da actividade (vehículos, maquinaria, etc.).
CA2.3 Identifícanse as variables dun plan de investimento, diferenciando o financiamento propio e o alleo, e a recuperación dos investimentos a curto e a longo prazo.
CA2.4 Determináronse as necesidades de subministracións e de servizos de mantemento e repostos, así como os custos que se derivan dos sistemas de aprovisionamento.
CA2.7 Contactouse en liña e fóra de liña con provedores e subministradores potenciais, e solicitóuselles a presentación de ofertas e orzamentos de acordo coas especificacións recibidas.
CA2.8 Avaliáronse as alternativas para a adquisición e a renovación de elementos de inmovilizado como vehículos, maquinaria e instalacións, a partir da análise comparativa dos orzamentos de compra e as condicións de pagamento.

4.5.e) Contidos

Contidos
Investimento e financiamento: estrutura económica e financeira da empresa.
Necesidades de investimento na empresa.
Fontes de financiamento propio e alleo. Financiamento interno e externo.
Subvencións oficiais e axudas financeiras á actividade da empresa.

Contidos

Determinación das necesidades de equipamento e investimento.

Xestión de compras e alugamento de activos como vehículos e subministracións.

Análise e selección de investimentos. Decisión de compra ou alugamento de inmovilizados como vehículos e outros.

Procura de provedores e subministradores: solicitude de ofertas e orzamentos.

Orzamentos e condicións de compra e de alugamento: cantidade, calidade, prezo, descontos, prazos de entrega, impostos, condicións de pagamento e financiamento.

Elaboración de documentos relativos á compra e ao alugamento de elementos do equipamento como vehículos e outros, utilizando as ferramentas informáticas axeitadas. Elaboración de contratos e formulación de pedidos.

Creación e mantemento de bases de datos de provedores e subministradores: ficheiro mestre de provedores, altas e baixas, introdución e actualización de datos, e valoración de provedores.

Utilización dunha aplicación informática de xestión de compras.

4.6.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
6	Fontes de financiación: propias e alleas, curto e L/P	48

4.6.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA1 - Organiza os trámites para a obtención dos recursos necesarios para o financiamento dos investimentos e as subministracións, con avaliación das alternativas financeiras posibles.	NO
RA2 - Determina as formalidades para a compravenda e/ou o alugamento dos activos da empresa (vehículos e outros elementos), para o que analiza as necesidades de investimentos e subministracións, e os recursos financeiros necesarios.	NO

4.6.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA1.2 Obtívose información sobre os instrumentos financeiros e de crédito máis habituais para o financiamento dos investimentos e demais operacións da empresa.
CA1.3 Analizouse información sobre o procedemento, os requisitos, as garantías e a documentación que se esixen para obter un crédito ou un préstamo nunha entidade financeira.
CA1.4 Calculáronse os custos e analizáronse os requisitos e as garantías esixidas nas operacións de <i>leasing</i> e <i>renting</i> , para a compra de elementos do inmovilizado, como vehículos e similares.
CA1.5 Diferenciáronse os conceptos de xuro nominal, xuro efectivo e taxa anual equivalente (TAE), tanto en investimentos como en instrumentos financeiros (préstamos e créditos).
CA1.6 Calculáronse os custos e as cotas de amortización dun préstamo mediante os sistemas de amortización máis utilizados.
CA1.7 Selecionouse a alternativa financeira máis vantaxosa para a adquisición de diversos activos, como vehículos e maquinaria, en función de custos, riscos e garantías.
CA1.9 Utilizáronse follas de cálculo para analizar, mediante as funcións oportunas, as operacións financeiras.
CA2.3 Identificáronse as variables dun plan de investimento, diferenciando o financiamento propio e o alleo, e a recuperación dos investimentos a curto e a longo prazo.
CA2.7 Contactouse en liña e fóra de liña con provedores e subministradores potenciais, e solicitóuselles a presentación de ofertas e orzamentos de acordo coas especificacións recibidas.
CA2.8 Avaliáronse as alternativas para a adquisición e a renovación de elementos de inmovilizado como vehículos, maquinaria e instalacións, a partir da análise comparativa dos orzamentos de compra e as condicións de pagamento.

4.6.e) Contidos

Contidos
Fontes de financiamento propio e alleo. Financiamento interno e externo.
Subvencións oficiais e axudas financeiras á actividade da empresa.
Financiamento a longo prazo. Produtos financeiros: préstamos e empréstitos, leasing e renting. Outras formas de financiamento.
Financiamento a curto prazo: créditos comerciais e aprazamentos de pagamento, créditos bancarios, negociación de efectos comerciais e factoring.
Manexo da folia de cálculo e outras aplicacións informáticas para o cálculo dos custos financeiros e a amortización de préstamos e outros produtos financeiros.
Procura de provedores e subministradores: solicitude de ofertas e orzamentos.
Creación e mantemento de bases de datos de provedores e subministradores: ficheiro mestre de provedores, altas e baixas, introdución e actualización de datos, e valoración de provedores.
Utilización dunha aplicación informática de xestión de compras.

4.7.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
7	Equilibrio financeiro.PMM e FM	9

4.7.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA1 - Organiza os trámites para a obtención dos recursos necesarios para o financiamento dos investimentos e as subministracións, con avaliación das alternativas financeiras posibles.	NO
RA2 - Determina as formalidades para a compravenda e/ou o alugamento dos activos da empresa (vehículos e outros elementos), para o que analiza as necesidades de investimentos e subministracións, e os recursos financeiros necesarios.	NO

4.7.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA1.6 Calculáronse os custos e as cotas de amortización dun préstamo mediante os sistemas de amortización máis utilizados.
CA1.7 Selecionouse a alternativa financeira máis vantaxosa para a adquisición de diversos activos, como vehículos e maquinaria, en función de custos, riscos e garantías.
CA2.5 Avaliáronse plans de investimento a partir dos custos e a previsión de ingresos.
CA2.6 Analizáronse as vantaxes e os inconvenientes dos tipos de mercados de activos, así como os de primeira e segunda man, e de alugamento de vehículos.

4.7.e) Contidos

Contidos
Necesidades de investimento na empresa.
Xestión de compras e alugamento de activos como vehículos e subministracións.
Orzamentos e condicións de compra e de alugamento: cantidade, calidade, prezo, descontos, prazos de entrega, impostos, condicións de pagamento e financiamento.
Utilización dunha aplicación informática de xestión de compras.

4.8.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
8	Xestión do proceso contable	50

4.8.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA1 - Xestiona o proceso contable e fiscal da empresa, aplicando a normativa mercantil e fiscal, e os principios e as normas do Plan Xeral Contable (PXC).	NO
RA2 - Determina a rendibilidade dos investimentos e a solvencia e eficiencia da empresa, analizando os datos económicos e a información contable dispoñibles.	NO

4.8.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA1.1 Identifícanse os conceptos básicos do PXC: elementos patrimoniais, masas patrimoniais e equilibrio patrimonial.
CA1.2 Diferenciáronse as partidas do balance, analizando a súa relación funcional: activo (fixo e circulante), pasivo (fixo e circulante) e patrimonio neto.
CA1.3 Diferenciáronse os conceptos de investimento, gasto e pagamento, ingreso e cobramento.
CA1.4 Rexistráronse as operacións realizadas e calculouse o resultado, de acordo cos principios xerais e as normas de valoración do PXC.
CA1.5 Determinouse a amortización dos elementos do inmovilizado, de acordo coa normativa fiscal e o PXC.
CA1.6 Elaboráronse as contas anuais de acordo con do PXC para as pequenas e medianas empresas.
CA1.11 Utilizouse unha aplicación informática de contabilidade.
CA2.4 Calculouse o valor de adquisición, vida útil, valor actual, valor de reposición e valor residual dos elementos do inmovilizado.

4.8.e) Contidos

Contidos
Obrigas contables da empresa: normativa mercantil e fiscal.
Patrimonio da empresa: activo, pasivo e patrimonio neto.
Contas: terminoloxía, estrutura e tipos.
Libros contables e de rexistro.
Plan Xeral Contable para as pequenas e medianas empresas.
Ciclo contable: anotacións contables, amortizacións e axustes, cálculo do resultado e pechamento do exercicio.
Contas anuais.
Resultado do exercicio.

4.9.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
9	Fiscalidade na Empresa	18

4.9.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA1 - Xestiona o proceso contable e fiscal da empresa, aplicando a normativa mercantil e fiscal, e os principios e as normas do Plan Xeral Contable (PXC).	NO

4.9.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA1.7 Identifícanse as obrigas fiscais derivadas da aplicación e a xestión do IVE.
CA1.8 Establecéronse as xestións que cumpra realizar para a liquidación dos impostos que afectan a xestión da empresa.
CA1.9 Identifícanse os impostos sobre determinados elementos da empresa, así como as taxas, os canons e os dereitos de uso que cumpra pagar pola utilización de determinadas infraestruturas.
CA1.10 Determináronse as obrigas fiscais relativas aos impostos que gravan os beneficios, en función da forma xurídica da empresa: IRPF e imposto de sociedades.

4.9.e) Contidos

Contidos
0Imposto de sociedades. Imposto sobre o valor engadido. Imposto de circulación de vehículos. Impostos sobre determinados vehículos, peaxes, taxas e canons pola utilización de determinadas infraestruturas. Manexo dunha aplicación informática integral de contabilidade financeira para o rexistro contable e elaboración das contas anuais. Imposto sobre a renda das persoas físicas (IRPF).

4.10.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
10	Analise economico-financiero	12

4.10.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA2 - Determina a rendibilidade dos investimentos e a solvencia e eficiencia da empresa, analizando os datos económicos e a información contable dispoñibles.	NO

4.10.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA2.1 Empregáronse as aplicacións e as utilidades da información contable e os estados financeiros para unha xestión eficaz da empresa.
CA2.2 Valoráronse as relacións de equilibrio necesarias entre os investimentos realizados e os recursos financeiros propios e alleos, diferenciando entre o financiamento básico e o do circulante, así como entre os curtos e os longos prazos.
CA2.3 Aplicáronse os métodos máis habituais para a avaliación da rendibilidade de investimentos: taxa interna de rendibilidade (TIR), valor actual neto (VAN) e taxa de retorno.
CA2.5 Calculáronse os fluxos de tesouraría (cash-flow) e o período medio de maduración.
CA2.6 Calculouse o punto morto ou limiar de rendibilidade.
CA2.7 Calculáronse as razóns e os indicadores financeiros principais para analizar os estados financeiros a través do balance e a conta de resultados, tanto a curto como a longo prazo.
CA2.8 Utilizáronse follas de cálculo para a determinación das razóns financeiras e o cálculo da rendibilidade da empresa.

4.10.e) Contidos

Contidos
Interpretación e análise da información contable e económico-financieira da empresa aplicable á xestión empresarial. Fluxos de tesouraría (cash-flow). Valor actual neto dun investimento (VAN). Método da taxa interna de rendibilidade (TIR). Métodos de amortización. Utilización da folla de cálculo e outras aplicacións informáticas para o cálculo de razóns e para a análise económico-financieira da empresa. Punto morto ou limiar de rendibilidade. Avaliación de investimentos e cálculo da rendibilidade. Período medio de maduración. Análise e interpretación dos resultados a curto e a longo prazo. Análise de estados financeiros da empresa a curto e a longo prazo. Principais razóns financeiras. Análise económica: razóns de rendibilidade e eficiencia.

Contidos
Período medio de maduración.

5. Mínimos exigibles para alcanzar a avaliación positiva e os criterios de cualificación

MÍNIMOS ESIXIBLES PARA ACADAR A AVALIACIÓN POSITIVA

Todos os indicados no apartado 4.c .

AVALIACIÓNS e CRITERIOS DE CUALIFICACIÓN

Cómpre indicar que de acordo co dito no módulo obxecto da presente programación realizarase a avaliación ao longo de todo o proceso formativo do alumnado, tendo un carácter continuo. Comezaremos coa avaliación inicial dos alumnos ,as avaliacións parciais e a avaliación final .

AVALIACIÓN INICIAL.-

Nos primeiros días do comezo do curso realizarase un cuestionario co que se intentará saber o nivel acadado polos alumnos, o coñecemento previo do módulo, o seu interese por este ciclo, expectativas laborais,.....Os resultados recolleranse nun informe que se achegará ao titor do ciclo na sesión de avaliación inicial.

AVALIACIÓNS PARCIAIS

No curso actual 2023-24 teremos 3 sesións de avaliación : a primeira que abrangue dende comezo do curso ata o 19 de decembro; a segunda, do 8 de xaneiro ata o 20 de marzo e a terceira, dende o 2 de abril ata o 31 de maio..

Na Primeira avaliación realizaranse dous exames. Cada un deles consta de contidos teóricos e contidos prácticos atendendo que en cada un deles as preguntas reflectirán as ponderacións sinaladas nesta programación. O primeiro exame comprenderá as unidades didácticas 1 e 2 e o segundo exame as unidades 3 e 4. A superación de cada exame acádase cunha nota numérica de 5 o superior .A puntuación do exames será a seguinte:

PARTE TEÓRICA: Preguntas valoradas con 5 puntos que poderán ser: tipo test, de resposta única, (sen penalización das respostas en branco e respostas incorrectas) , definicións breves, etc.

PARTE PRACTICA: Preguntas valoradas con 5 puntos.

PONDERACIÓN:TEORÍA-50%,PRACTICA-50%

A nota de avaliación formárase coa nota media das notas acadadas nos dous exames, esixindo un mínimo dun 4 en cada un. Así, se un alumno obtivo no primeiro examen un 0 e no segundo un 7 non cumpriría a condición esixida tendo unha nota de avaliación de 4 e tendo que recuperar a parte non superada. Con todo, un alumno con nota de 4 nun e 6 noutro teríao superado con nota de 5.A ponderación dos exames na nota de avaliación será dun 80%.

Á nota obtida nos exames(cumprindo o requisito sinalado) engadirase a:

B)Valoranse as actividades de participación do alumno nas actividades diarias(exercicios, resolución de problemas,..) de xeito que a corrección voluntaria dos mesmos supón unha nota de 0,10 a engadir a nota da avaliación fixando un máximo de 1 punto neste concepto.

C) A realización de traballos e exercicios a entregar na Aula Virtual propostos polo profesor sobre contidos tratados no módulo terán unha valoración máxima de 1 punto. A valoración será recollida nunha táboa na que se reflectirán ditos aspectos así como a puntuación final otorgada a cada alumno. A valoración máxima por este apartado será de 1 punto.

A ponderación da participación do alumnado e dos traballos (apartados B e C) realizados será dun 20% na nota de avaliación.

A nota da 1ª avaliación parcial do módulo formarase do seguinte xeito: notas dos exames (primeiro e segundo, sempre que se cumpra o requisito de que cada un supere o 4) + notas das saídas ao encerado para corrixir exercicios ou participación en actividades + nota dos traballos voluntarios e tarefas realizadas. A nota máxima será de 10 e os excesos á mesma non serán tidos en conta. A nota de avaliación non poderá ter decimais. Por exemplo un/a alumno/a que obtivese un 6 no primeiro exame e un 5 no segundo cumpriría o requisito esixido (mínimo de 4) e tería unha nota neste apartado de 5,5 que ponderaría un 80% na nota de avaliación, isto é, 4,4 (apartado A)

Se saíse a corrixir axeitadamente exercicios ao encerado catro veces acadaría: 0,40 puntos no apartado B e se realizase traballos e/ou tarefas que se lle valoraran con 0,5 tería neste apartado C un total de 0,50. A suma de B e C sería igual a 0,90 puntos que ponderarían un 20% na nota de avaliación, isto é, 0,18.

A nota de avaliación sería $4,4 + 0,18 = 4,58$, 5 (non se teñen en conta os decimais e considerase superada a avaliación a partir de 4,5).

No caso de alumnos que superen os dous exames pero non acaden nota de 5 na avaliación de acordo co dito anteriormente, deberán recuperar as tarefas, exercicios ou traballos que lle indique o profesor para que a nota de avaliación sexa satisfactoria. Por ex. un alumno tivo un 5 no primeiro exame e un 5 no segundo, a nota media é de 5 que ponderado ao 80% nos daría un 4. Se non tivese máis puntuación que engadir (por exercicios, traballos,...) a nota de avaliación sería de 4 e debería recuperar realizando as tarefas que lle indique o profesor (gardaría a nota dos exames) de xeito que puidese acadar un 5.

A segunda avaliación terá tamén dous exames de similares características aos descritos anteriormente. O primeiro comprenderá as unidades didácticas 5 e 7 e o segundo a unidade 6. O formato será semellante ao explicado anteriormente na primeira avaliación sendo tamén aplicabéis todo o dito antes sobre as actividades de participación e traballos.

De igual xeito, na terceira avaliación faranse dous exames de similares características aos xa vistos. O primeiro inclúe a unidade 8 e realizarase un exame teórico cuxa ponderación será dun 30% e un exame práctico cunha ponderación dun 70%. O segundo exame abrangue as unidades 9 e 10 e farase un exame teórico con ponderación do 50% e un exame práctico con ponderación do 50%.

A nota de avaliación formarase de igual xeito lembrando o establecido no artigo 26 da Orde citada que di que a cualificación dos módulos profesionais será numérica, entre un e dez, sen decimais e se consideran positivas as puntuacións iguais ou superiores a cinco puntos. A valoración dos exames será semellante ao establecido para a primeira avaliación.

Nos módulos superados a cualificación final coincidirá coa obtida na segunda avaliación parcial e formárase do seguinte xeito: a nota numérica da 1ª avaliación + a nota numérica da 2ª avaliación + nota numérica da 3ª avaliación. A suma divídese entre 3 e redondease a nota, se ten decimais, coa valoración global do profesor sobre a disposición do alumnado, interese na aprendizaxe, etc. Se seguindo o exemplo visto anteriormente, un/a alumno/a tivese un 5,02 na primeira avaliación e un 6,8 na segunda a nota sería de 5,91, e dicir, un 6

6. Procedemento para a recuperación das partes non superadas

6.a) Procedemento para definir as actividades de recuperación

En cada sesión parcial de avaliación realizárase un exame de recuperación para os alumnos que non acadasen resultados positivos. O exame terá as mesmas características que os de cada avaliación con contidos teóricos e prácticos, so que agora se realizarán nun mesmo día. Os alumnos/as terán que realizar a recuperación daquelas partes nas que non tiveran o mínimo de 4 (pode ser o primeiro exame, o segundo ou ben os dous ou ben realizar as tarefas que lle indique o profesor). No caso de ter só unha parte, gárdase a nota da outra para conformar a nota da avaliación. Os resultados acadados serán valorados consonte a seguinte escala: de 4,5 a 5,5 se lle dará nota de 5, de 5,5 a 6,5 nota de 6, de 6,5 a 7,5 de 7, de 7,5 a 8,5 de 8, de 8,5 a 9,5 de 9 e a partir de 9,5 un 10. Teranse en conta as puntuacións das saídas ao encerado e dos traballos realizados. Por exemplo, se un alumno no primeiro exame obtivese unha nota de 2, e no segundo exame tivese nota de 6 tería que recuperar o primeiro exame. Se no exame de recuperación tivese unha nota de 7 a nota da recuperación sería: $(7 + 6) / 2 = 6,5$ que pondera un 80% e daría un 5,20. A esta engadíranse as saídas que realizara ao encerado e a nota do traballo. Supoñamos que tivese só unha saída (0,10) e non realizase ningún traballo, a nota de 0,10 na saída ponderaría un 20% isto é, 0,02. A nota da recuperación sería $5,20 + 0,02 = 5,22$ e a nota (entre 4,5 e 5,5) sería de 5.

A nota da avaliación final será a suma das notas acadadas en cada avaliación dividida por 2 redondeando a nota tendo en conta a participación, asistencia do alumnado,....

Os alumnos con algunha avaliación parcial non superada e que teñan polo tanto algunha avaliación non superada terán que recuperala nos exames finais a celebrar no último mes de clase nos que se aplicará a escala que vimos anteriormente e a nota final se conformará de xeito semellante ao explicado.

Os alumnos que inda así non superen o módulo deberán matricularse no mesmo no vindeiro curso e programaranse coa debida antelación as correspondentes actividades de recuperación que basicamente consistirán en repasar as unidades didácticas e realizar os exercicios das mesmas.

6.b) Procedemento para definir a proba de avaliación extraordinaria para o alumnado con perda de dereito a avaliación continua

Os alumnos que superen (tendo en conta os motivos laborais e persoais) o 10% de faltas de asistencia ao módulo, perderán o dereito de avaliación continua. Poderán seguir asistindo as clases do módulo e tamén aos exames inda que estes non serán valorados polo profesor da materia.

Para superar o módulo, no mes de finalización das clases publicaranse no taboeiro de anuncios as datas dos exames que respetarán as características das exames por avaliacións parciais, se ben incluíndo todas as unidades didácticas das unidades formativas ponderando nun 50% os contidos teóricos e un 50% os prácticos. Superarase cunha nota mínima de 5 sendo necesario acadar unha nota de 2 en cada parte (teórica e práctica)

Se un alumno ten avaliacións parciais satisfactorias e perde o dereito posteriormente por atoparse nalgunha das seguintes situacións extraordinarias: enfermidade ou accidente propios ou de familiares, asistencia e cuidados destes, relación laboral con contrato, ou calquera outra de suficiente gravidade, estes contidos superados non se incluírán na proba final. Neste caso, a cualificación do módulo sería promediada do xeito habitual.

7. Procedemento sobre o seguimento da programación e a avaliación da propia práctica docente

O seguimento da programación farase en www.edu.xunta.es/programacións, dando conta mensualmente nas reunións de equipo docente.

No caso de modificacións na programación, xustificárase debidamente.

Ao final de curso cada docente realizará a Memoria final do módulo na que se incluírán tódalas propostas de mellora feitas durante o curso e que

servirán como base para a elaboración das programacións do vindeiro curso.

Ademais realizarase a avaliación final da programación didáctica, na que se anotarán todas as incidencias acaecidas ao longo do mesmo. Esta avaliación será realizada en principio polo profesor, que anotará as observacións nun impreso que recolla todos os apartados da programación que estime deben ser tidas en conta.

Por outra banda a observación do alumnado e a realización de actividades nas primeiras semanas do curso é fundamental para coñecer a situación de partida dos alumnos/as e do grupo-clase e propiciar a aprendizaxe significativa do alumno. O obxectivo será avaliar:

A actitude e motivación en relación ao traballo de clase e ao traballo persoal: atención ante as explicacións, preguntas... participación xeral e o esforzo ante a demanda da realización de tarefas, presentación e coidado do material ou da carpeta de traballo.

Asistencia e comportamento

Coñecementos e formación anterior.

Coñecida a situación de partida do alumno/a e as dificultades que observamos, tentaremos establecer a tempo as oportunas medidas: reforzo educativo de tipo curricular e adaptación de recursos e materiais.

8. Medidas de atención á diversidade

8.a) Procedemento para a realización da avaliación inicial

A observación do alumnado e a realización de actividades nas primeiras semanas do curso é fundamental para coñecer a situación de partida dos alumnos/as e do grupo-clase e propiciar a aprendizaxe significativa do alumno. O obxectivo será avaliar:

A actitude e motivación en relación ao traballo de clase e ao traballo persoal: atención ante as explicacións, preguntas... participación xeral e o esforzo ante a demanda da realización de tarefas, presentación e coidado do material ou da carpeta de traballo.

Coñecementos e formación anterior.

Coñecida a situación de partida do alumno/a e as dificultades que observamos, tentaremos establecer a tempo as oportunas medidas: reforzo educativo de tipo curricular e adaptación de recursos e materiais. En todo caso e de acordo co alumno nos recreos e nas horas non lectivas manterase reunións tendentes a resolver as dúbidas que se lle plantexen ao tempo de o docente recollerá dito seguimento..

8.b) Medidas de reforzo educativo para o alumnado que non responda globalmente aos obxectivos programados

Para posibilitar a consecución por parte de todos os alumnos dos mínimos reflexados na programación, propóñense as seguintes medidas:

Priorizar o desenvolvemento de determinadas capacidades naqueles alumnos que así o requiran

Buscarase a comprensión dos aspectos esenciais de cada tema por parte de todo o grupo

A profundización e o estudo detallado de casos concretos dependerá das capacidades individuais de cada alumno.

Diseñaranse actividades de reforzo para aqueles alumnos que non son capaces de seguir o ritmo normal da clase

Propoñeranse actividades que permitan profundizar no desenvolvemento do espírito crítico e a capacidade reflexiva.

Seguimiento do traballo diario: valoración da evolución que presenta respecto á situación inicial.

9. Aspectos transversais

9.a) Programación da educación en valores

Se tratarán os seguintes temas transversais:

Igualdade de dereitos no mundo do traballo.

Respeto ao medio ambiente.

Defensa dos consumidores

Respeto dos valores democráticos
Responsabilidade social das empresas.
Fomento do consumo responsable.

As actuacións concretas para incorporar os temas transversais serían:

Descubrir a presenza dos temas transversais no conxunto dos elementos do currículo do módulo.
Aproveitar a celebración dos días conmemorativos que se relacionan con estes temas transversais, para a realización de actividades.

9.b) Actividades complementarias e extraescolares

. Ao longo do curso pode que xurda a oportunidade de asistir a algunha conferencia ou visitar algunha empresa ou organismo do contorno. En tal caso, comunicarase ao Xefe de Departamento que o comunicará á Dirección e posteriormente someterase a aprobación do Consello Escolar na reunión correspondente.

10. Outros apartados

10.1) Incumprimentos graves

No caso de que un alumno copie no examen, deberá repetilo do xeito tal como está previsto nesta programación